

Jouni Vaaraniemi

20.3.2022

ROVANIEMEN KAUPUNKI
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

PL 8216
96101 ROVANIEMI

**LISÄYS HAKEMUKSEEMME JUPON ERÄ RY:LLE 26.6.2014 MYÖNNETYN
YMPÄRISTÖLUVAN MUUTTAMISEKSI**

Ympäristölautakunta on hakemuksemme kertaalleen ratkaissut, ratkaisusta on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen ja hallinto-oikeus on kumonnut ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttanut hakemuksemme uudelleen käsiteltäväksi.

Uutta käsittelyä ei pidä viivytellä aiheettomasti eikä myöskään sen vuoksi, että toimintaa voitaisiin harjoittaa lupamääräyksistä piittaamatta käsittelyä odotellessa.

Uudessa käsittelyssä on huomioitava hallinto-oikeuden päätöksen lisäksi seuraavat asiat:

Vaatimukset aikaisemmin hyväksytyn lisäksi:

Lupamääräystä 5 on muutettava hakemuksen mukaisesti. Touko-elokuussa radan käyttö on kiellettävä kokonaan, kunnes ampumamelu on mitattu ympäristöministeriön ohjeen mukaisesti ja valvotusti.

Lupamääräystä 7 on muutettava vanhojen ratojen osalta siten, että melumittaus on suoritettava ammattilaisen toimesta ennen ratojen käyttöä muuhun ammuntaan kuin mittauksen vaatimaan. Mikäli melua on yli 60 dB, on laadittava toteuttamiskelpoinen suunnitelma sen vaimentamiseksi ammattilaisen toimesta ja ryhdyttävä välittömästi toteuttamaan sitä.

Lisäksi on määrättävä lupamääräysten noudattamisesta hakemuksemme mukaisesti ja määrättävä aikaraja, mihin mennessä kaikkia lupamääräyksiä on alettava noudattamaan sekä seuraamukset lupamääräysten rikkomisesta.

Lisäksi ympäristölautakunnan tulee selvittää tai selvityttää muulla viranomaisella, ovatko jäljempänä selvittämäni mittaustulosten mahdolliset vääristelemiset tapahtuneet siten kuin on aihetta epäillä.

Ja mikäli näin on, niin ympäristölautakunnan tulee tarkoin harkita, ovatko ne sellaisia toiminnan aikaisia väärinkäytöksiä, joiden vuoksi on syytä peruuttaa koko ympäristölupa.

Asian käsittelyssä on huomioitava, että jo murto-osa luvan sallimasta laukausmäärästä on aikaisemmin aiheuttanut sen, että ihmiset eivät ole voineet käyttää kiinteistöjään päiväkausiin, joten ainoa keino ongelman ratkaisemiseen on metelin vaimentaminen.

Olipa luvan laukausmäärä mikä tahansa, niin ampumakilpailujen aikana kuuluu yhtämittäinen pauke aamusta iltaan. Se, että ihmisen pitäisi sietää omalla mökillään monta päivää peräkkäin reilusti yli 70 dB:n meteliä, on kohtuuton vaatimus.

Ympäristötarkastaja esteellisyys

Ympäristötarkastaja _____ on esteellinen jatkamaan asian valmistelijana Hallintolain 5 luvun 28 §:n kohdan 7 mukaan, joka kuuluu seuraavasti:

Virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen toimintaansa erityisestä syystä vaarantuu.

Luottamuksemme _____ toimintaan on vähintäänkin vaarantunut seuraavista syistä:

Hän on saattanut syyllistyä yksityiselämää loukkaavaan tiedon levittämiseen ja kunnianloukkaukseen levittämällä eteenpäin luvanhaltijan vastineessaan esittämiä valheita ja loukkauksia kirjaamalla niitä mm. Ympäristölautakunnan päätökseen.

Hän on antanut Vaasan hallinto-oikeudelle virheellistä tietoa ampumaratojen peruskorjauksen valmistumisesta. Hän on ilmoittanut, että peruskorjaus on kesken, eikä sen vuoksi melumittaus ole ajankohtainen. Kuitenkin luvanhaltijan kokouspöytäkirjojen mukaan peruskorjaus oli valmistunut jo vuosia aikaisemmin.

Kaiken huipuksi hän on toimittanut Vaasan hallinto-oikeudelle valmistamansa ja vääräksi tietämänsä ampumamelun mittaustuloksen todisteeksi syyllistyneen ehkä näin asiakirjan väärentämiseen. Tarkempi selvitys asiasta on jäljempänä kohdassa 3. Mittaus. Tutkintapyyntöä asiasta ei ole toistaiseksi tehty.

Hän ei missään vaiheessa ole ollut sillä tavalla puolueeton kuin viranomaisen tulisi olla, vaan ajanut joka käännteessä luvanhaltijan etua.

Ehdotamme, että _____:n sijaan asian hoitamista jatkaisi ympäristötarkastaja Tarja Bergman.

Melumittaukset

Melumittauksia on suoritettu toiminnanharjoittajan ja viranomaisen toimesta yhteensä ainakin neljä kertaa eikä vielä kukaan ole onnistunut mittaamaan yhtään kertaa oikein. Mittaukset eivät ehkä aina ole olleet aivan rehellisiä kukaan kuten seuraavasta selviää.

1. Mittaus: Ensimmäisen mittauksen suoritti toiminnanharjoittaja sellaisella mittarilla, jolla ei edes voi mitata ampumaäänen voimakkuutta ja vielä kaiken lisäksi sellaisissa paikoissa, joissa melu ei häiritsisi ketään.

Tämä on täysin käsittämätöntä. Toiminnanharjoittaja on lupahakemuksessaan nimennyt omasta mielestään häiriytyvät kohteet ja kuitenkin tehnyt mittaukset aivan muualla.

2. Mittaus: Toisen mittauksen suoritti myöskin toiminnanharjoittaja tällä kertaa aivan oikeissa paikoissa, mutta edelleen mittarilla, jolla ei voi mitata ampumaäänen voimakkuutta.

Näissä kahdessa ensimmäisessä mittauksessa on molemmissa ollut käytössä mittari, josta puuttui kokonaan impulssiaikapainotus. Tämä on selvästi vastoin lupamääräyksiä ja Ympäristöministeriön ohjetta.

3. Mittaus: Kolmannella mittauskerralla olikin sitten asialla ympäristötarkastaja Hänellä oli käytössään aivan oikeanlainen mittari, jolla ampumamelua olisi voinut mitata, kuten ohjeessa kerrotaan, A-taajuuspainotettuna enimmäistasona impulssi- ja painotuksella määritettynä (Lalmax).

ei kuitenkaan osannut tai halunnut niin tehdä, vaan hän on mitannut keskiäänitason (LAeq), jossa on mukana tuulensuhinat ym. taustääänet. On aivan selvää, että melun enimmäistaso on korkeampi kuin keskiäänitaso. Näin mittaamalla on saanut vahingossa tai tahallaan näyttämään siltä, että melua olisi alle 60 dB.

Olen ilmoittanut ympäristölautakunnalle tekemistä mittausvirheistä 26.11.2019, joten on ollut viimeistään silloin tietoinen siitä, että hänen mittauksensa on virheellinen ja täysin kelvoton.

Hän on silloin ymmärtänyt asian, koska hän on hallinto-oikeudelle antamassaan lausunnossa kertonut, että mittauksia on kritisoitu eikä niitä ole käytetty millään tavalla päätöksen perusteluissa.

Kuitenkin hän on vain kaksi päivää myöhemmin lähettänyt hallinto-oikeudelle virheelliseksi tietämänsä mittaustuloksen käyttäen sitä, kuten rikoslain 33 luvun 1 § kertoo *harhauttavana todisteena* ampumamelun voimakkuudesta. Hän on lisäksi täsmentänyt mittaustulostaan yhteensä kolmella erillisellä sähköpostiviestillä.

Kokonaan tuo edellä mainittu lainkohta kuuluu seuraavasti:

33 luku 1 § Väärennys

Joka valmistaa väärän asiakirjan tai muun todistuskappaleen tai väärentää sellaisen käytettäväksi harhauttavana todisteena taikka käyttää väärää tai väärennettyä todistuskappaletta tällaisena todisteena, on tuomittava väärennyksestä sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

33 luku 6 § Määritelmät

Todistuskappale on väärennetty, jos sen sisältöä on oikeudettomasti muutettu jonkin todistelun kannalta merkityksellisen tiedon osalta.

Hallinto-oikeus on myös todennut, että nämä mittaustulokset eivät ole verrattavissa lupapäätöksen tavoitearvoihin, toisin sanoen mittaus on virheellinen.

on ehkä syyllistynyt asiakirjan väärentämiseen, jollei asiakirjaa valmistaessaan, niin kuitenkin todennäköisesti sitä käyttäessään. Toimittaessaan sitä hallinto-oikeudelle hänen on täytynyt olla tietoinen virheellisyydestä, koska hänelle on siitä ilmoitettu.

4. Mittaus: Seuraavaksi oman käsityksensä ampumamelun mittauksesta esitti Sitowise Oy Jupon Erän toimeksiannosta.

Mittauksia ei suoritettu ympäristöluvan lupamääräysten mukaisesti lähimmissä häiriytyvissä kohteissa kaikissa ilmansuunnissa, vaan pelkästään yhdessä. Ilmansuuntia on väli-ilmansuunnat mukaan lukien kahdeksan ja häiriytyviä kohteita on koillista lukuun ottamatta kaikissa ilmansuunnissa.

Tämä yhdessä ilmiansuunnassa tehty mittauskin sisälsi mittauspöytäkirjan mukaan suuren epävarmuuden johtuen siitä, että mittauksia on suoritettu vain yhtenä päivänä. Sitä ei myöskään oltu suoritettu täsmällisesti Ympäristöministeriön ohjeen mukaisesti.

Mittauksen lopputulos poikkesi täysin siitä, mitä on yleisesti tiedossa äänen kulkeutumisesta, eikä se näin ollen ole alkuunkaan uskottava. Tämän vuoksi lähetin Sitowise Oy:lle seuraavanlaisen kyselyn:

Sitowise Oy on tehnyt ampumamelun mittauksia Juppon Erä ry:n tilauksesta Pessalompolossa 7.9.2021. Tilaaja on mittausraporttinsa avulla yrittänyt osoittaa Vaasan hallinto-oikeudelle, että melua alueella ei olisi liikaa. Kysymyksessä oli muutoshakemuksemme käsittely. Päätös on luettavissa Vaasan hallinto-oikeuden internet-sivustolta.

*Mittausraporttissanne huomiota herätti se seikka, että mittauksenne poikkeavat täysin siitä, mitä on eri tutkimuksissa selvitetty ja mikä on yleisesti tiedossa äänen kulkeutumisesta ja ampu-
määrän voimakkuudesta. Mittauksenne ovat ristiriidassa mm. Ympäristöministeriön
melunleviämiskaavioiden, laskelmien ja omien mittauksenne kanssa.*

On täysin selvää, että tällaista ristiriitaa ei pitäisi olla. Lisäksi on hyvä muistaa, että melun voimakkuuden voi milloin tahansa ja kuka tahansa mitata tai mittaustaa ampumakilpailujen aikana. Uusi mittaus on ilmeisesti tulossa myös viranomaisien vaatimuksesta.

Olemme selvittäneet asiaa perusteellisesti hallinto-oikeudelle. Tämän sähköpostin liitteenä on ote tuosta selvityksestä ja neljä liitettä siihen. Niistä selviää yksiselitteisesti, että mittauksenne ei ole lähimainkaan uskottava.

Olisi hyvä, jos osaltanne selvittäisitte asiaa ja vastaisitte ystävällisesti seuraaviin viiteen kysymykseen kahden viikon kuluessa.

1. Ketä oli mittauspaikalla ja mitä tahoa edustamassa mittaushetkellä?

2. Ketä oli ampumapaikalla ja mitä tahoa edustamassa mittaushetkellä?

3. Oliko ampumapaikalla valvontaa Sitowise Oy:n tai jonkun muun tahon puolesta, ja jos oli, niin kuka valvoi ja minkä tahon puolesta?

4. Onko mahdollista, että ampuja ei olisikaan ollut ampumaradalla, vaan jossakin kauempana tai esimerkiksi rakennuksen takana tai selin mittariin, kuten tulosten perusteella on aihetta epäillä?

Referenssipisteen äänitason kuvaajan perusteella tehty laskelma antaa aiheen epäillä, että ampuja on saattanut olla jopa yli kilometrin päässä siitä, missä hänen olisi pitänyt olla. Sama tulos saadaan myös melunleviämiskaavioiden avulla.

5. Onko joku muu selitys matalalle mittaukselle edes mahdollinen?

Sitowise Oy kieltäytyi vastaamasta kysymyksiin vedoten vaitiolovelvollisuuteensa. Mitään vaitiolovelvollisuutta ei todellisuudessa ollut edes olemassa, koska kysymykset koskivat vain sellaisia asioita, joissa ei ollut mitään salattavaa ja jotka olisivat voineet olla tai olisi pitänyt olla myös mittauspöytäkirjassa, koska esim. ampuja on mittauksessa aivan yhtä tärkeässä roolissa kuin mittaaajakin.

Tämän jälkeen huomautin Sitowise Oy:lle, että heidän mittauspöytäkirjansa saattaa olla rikoslain 33 luvun 1 §:ssä mainittu väärä asiakirja (väärennös), joita ei pitäisi kenenkään laatia sen paremmin omin päin kuin jonkun muun harhaan johtamanakaan.

Tähän Sitowise Oy vastasi, että heidän toiminnassaan ei ole huomautettavaa, mutta ei kiistänyt virheen tapahtumista eikä millään tavalla edes yrittänyt osoittaa virheelliseksi käsitystämme mittauksien väärästä, eikä myöskään epäillyt laskelmien ym. paikkansapitävyyttä.

Siihen asiaan, oliko mahdollisesti joku tilaajan edustaja menetellyt "sopimattomasti", Sitowise Oy ei ottanut kantaa, vaan ilmoitti, että heidän eettisiin (?) periaatteisiinsa ei kuulu kommentoida tilaajan asioita.

Tästä minulle syntyi väistämättä sellainen epäily, että mittaaaja oli jäänyt mittauspaikalle mitaamaan ja ampuja, kuka sitten lieneekin, oli mennyt niin kauas tai sellaiseen paikkaan ammuskelemaan, että melua ei varmasti olisi liikaa.

Koko keskustelu on liitteenä.

LIITE

Uusi mittaus: Ympäristöluvan lupamääräyksissä määrätään tehtäväksi melumittaukset radoille ammattitaitoisesti ja ohjeen mukaan, mutta se ei vielä ole seitsemässä vuodessa onnistunut huolimatta useammasta yrityksestä johtuen osaanmattomuudesta ja haluttomuudesta.

Tällä kertaa on syytä valita työtä tekemään sellainen yritys, joka osaa sen eikä ole vain osaavinaan.

Mittaukset on suoritettava, kuten lupamääräyksissä kerrotaan, vähintään ympäristöministeriön ohjeen mukaan. Ei riitä, että ohjeen noudattamisesta tehdään merkintä mittauspöytäkirjaan, mutta mitataan todellisuudessa kuitenkin aivan mitä sattuu. Myös mittausuunnitelma, jonka viranomaisen hyväksyy, on tehtävä.

Sekä mittaus että ammunta on suoritettava valvotusti. Aikaisempi kokemus on osoittanut valvonnan tarpeellisuuden.

Mittaus on suoritettava useampana peräkkäisenä päivänä, kaikille radoille ja kaikissa ilmansuunnissa, missä on häiriytyviä kohteita. Niitä on koillista lukuunottamatta kaikissa muissa suunnissa.

Häiriytyvät kohteet:

1. Ampumaradasta länteen päin on Vuonorovan kaava-alue, jossa on 72 rakennuspaikkaa, joissa on rakennusoikeutta yhteensä 14680 m². Etäisyys ampumaradasta lähimpiin tontteihin on alle kilometri. Korkeusero on 10 m siten, että ampumarata on korkeammalla. Lisäksi väliltä on metsä hakattu pois, joten pienintäkään estettä äänen etenemiselle ei ole. Melunleviämiskaavion mukaan melu alueella skeet-radan takanakin on yli kilometrin päässä vielä 60 dB.
2. Ampumaradasta länteen päin on myös Sojosenniemen ranta-asemakaava-alue, jossa on kartan mukaan n.20 rakennuspaikkaa, etäisyys ampumaradasta on n. 1,6 - 2,4 kilometriä. Apumarata on n. 35 metriä korkeammalla kuin kaava-alue eikä minkäänlaisia maastoesteitä äänen etenemiselle ole. Kaavion mukaan melua lähimmissä rakennuspaikoissa on n. 60 dB, skeet-radan oikeanpuolimmaiselta ampumapaikalta ammuttaessa jopa 70dB.

3. Ampumaradasta länteen päin ovat myös Hannukkalanniemi n. 2,5 kilometrin ja Pessalompolon kyläkeskus 3 kilometrin päässä ampumaradasta. Molemmat ovat sillä etäisyydellä radasta, että kaavion mukaan melua on yli 60 dB. Molemmissa on sekä vakituista että vapaa-ajan asutusta.

4. Ampumaradasta luoteeseen on Roukoniemen ranta-asemakaava-alue, jossa on 12-13 rakennuspaikkaa. Rata on n. 30 metriä korkeammalla ja etäisyys radasta lähimpiin rakennuspaikkoihin on 1,6 km. Kaavion mukaan melua on 70 dB eikä minkäänlaista maastoestettä melun leviämislle ole.

5. Ampumaradasta pohjoiseen on omistamani Kuoreenharju-niminen tila. Miekojärven osayleiskaavan mukaan sen rantaan on mahdollista erottaa neljä omarantaista rakennuspaikkaa ja näin on tarkoitus myös tehdä. Rakentaminen on mahdollista kaavan ja maaston mukaan vain ranta-harjun päälle.

Etäisyys ampumaradasta on 1,1 km eikä minkäänlaista maastoestettä melun leviämislle ole ja lisäksi rata on vielä 20 metriä korkeammalla kuin rakennuspaikat. Välillä on lisäksi leveä avosuota. Kaavion mukaan melua on skeet-radan oikeanpuolimmaisista ampumapaikoista ammuttaessa reilusti yli 70 dB.

6. Ampumaradasta pohjoiseen on omistamani loma-asunto, jonka pihalla on Sitowise Oy:n mittauspiste n:o 1. Etäisyys ampumaradasta on n. 1,1 km. Ampumarata on n. 25 metriä korkeammalla kuin piha ja välillä on yli puoli kilometriä avosuota. Välillä oleva metsäkin on laskevassa rinteessä, joten sekään ei ole edes äänen kulkureitillä vaan ääni kuuluu sen yli.

Ainoa kuviteltavissa oleva maastoeste melun leviämislle on mökin lähellä oleva harjanne, mutta senkin vaikutus eliminoituu sillä, että harjanteessa on juuri pihan kohdalla notkelma, jonka kohdalla se on vain 2 metriä korkea. Näin ollen minkäänlaista maastoestettä ei väitteistä huolimatta todellisuudessa ole.

Skeet-radan oikeanpuolimmaisista ampumapaikoista ammutaan suoraan mittauspistettä kohti, joten melu on kovin mahdollinen. Kaavion mukaan melua kohteessa on reilusti yli 70 dB, laskelmien mukaan sitä on 76-84 dB ja oman mittauksemme mukaan ampumakilpailujen aikana suurin voimakkuus on ollut 76 dB.

7. Entisen Perälän tilan alueella on omani lisäksi 7 muuta rakennuspaikkaa, joukossa Ari ja Teijo Rovannerän omistama mökki, joka on 1,3 kilometrin päässä radasta ja korkeuseroa on n. 30 metriä. Minkäänlaista maastoestettä melun leviämislle ei ole. Kaavion mukaan melua on skeet-radan oikeanpuolimmaisilta paikoilta ammuttaessa reilusti yli 70 dB. Oma mittauksemme antoi myös tulokseksi yli 70 dB.

8. Kuusiniemessä on 1,5-3 kilometrin etäisyydellä ampumaradasta n. 30 rakennuspaikkaa, joista suurin piirtein puolet on jo rakennettu. Minkäänlaista maastoestettä ei melun leviämislle ole ja välimatkasta puolet on vesialuetta. Kaavion mukaan melua on skeet-radan oikeanpuolimmaisilta paikoilta ammuttaessa 60 – 70 dB.

9. Ampumaradan kaakkoispuolella Välikylässä n. 1,5 kilometrin päässä radasta on useita taloja, mutta välillä on n. 40 metriä korkea vaara, joten voi olla että melua ei ole liikaa.

10. Ampumaradan eteläpuolella n. 2 kilometrin päässä on asuttu talo. Ääntä vaimentavia esteitä välillä ei ole, joten skeet-radan vasemmanpuoleisilta paikoilta ammuttaessa melua on kaavion mukaan yli 65 dB.

Mm. Ympäristöministeriön ampumaratojen ympäristölupaohjeistuksen kohdan 5.3 mukaan aikaprioriteetti on poistunut lainsäädännöstä, joten alueella aikaisemmin olleilla ei ole minkäänlaista etuoikeutta myöskään ympäristöasioissa vaan alueelle myöhemmin tulevat on huomioitava samalla tavalla kuin nykyisetkin asukkaat ja mökkiläiset.

Tästä syystä on mitattava melu ainakin kaikissa edellä mainituissa kohteissa ja laadittava melu-aluekartta helpottamaan tulevaa rakennuspaikkojen valintaa ja ampumaradan melusteiden suunnittelua.

Lisäksi kannattaa ottaa huomioon, että kuka tahansa voi milloin tahansa ampumakilpailujen aikana mitata tai mittauttaa melun alueella. Tämä on mittaajien ja apulaisten syytä huomioida erityisesti silloin jos mieleen sattuu vaikka vain vahingossa tulemaan jonkinlainen tulosten manipulointi.

Jouni Vaaraniemi

Ari Rovannerä

LIITE: Viestittely Sitowise Oy:n kanssa 13 sivua

